

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Martini Lvtheri Piae Ac Doctae Operationes In Dvas Psalmorvm Decades

Luther, Martin

Basileae

VD16 L 5540

Quoniam requirens sanguinem, eorum recordatus est, non est oblitus
clamorem pauperum.

urn:nbn:de:hbz:466:1-37005

studia dei. Nec enim alij prædicauerunt gentibus sacramenta illa dei, nisi
 stoli & alij ex Iudæis conuersi, ut Iſa. ult. prædixit: Et mittam ex eis qui faber
 fuerint ad gentes, in mare, in Aphricam & Lidiam, & fagitarios in Italiam
 Græciam, ad insulas longe, ad eos qui non audierunt de me, nec uiderunt glori-
 am meam, & annuntiabunt gentibus gloriã meã, & adducet fratres ueltra
 de cunctis gentibus &c. Idem ex Mich. v. supra retulimus, de reliquis Iacob
 in medio populorum multorum.

Zion ciuitas Hierusalem. Nec oportet hoc loco Zion allegorico sensu trahere ad Ecclesiã per orbem
 diffusam, sed ipsam ad literam ciuitatẽ Hierusalem (in qua Christus instituit,
 cœpit & perfecit Ecclesiã suam) intelligimus, cum de his loquatur, scilicet
 primitiuis Apostolis & sanctis, qui in monte Zion & Hierusalem habitau-
 runt. De Zion autem, psalmo. ij. dictum est, quomodo Christus cõstitutus sit
 rex super Zion montem sanctum eius. Non enim fecit & abijt, sed cõstitutus
 habitat in Zion, præsentissimus nobis factus. Quod dictum est aduersus Iero-
 uas eorum, qui in hominum facies intẽti, Ecclesiã regnum (quasi Christus in
 triumphante Ecclesiã regnet solum, militãtemq; hominibus reliquerit) pene
 uendicãt humanã temeritati & potentia. Si enim credimus uerum esse quod
 hic dicitur, Christum habitare in Zion, quid tam anxie p nostris iunibus, titu-
 lis ac discordijs tumultuamur? Et cui animas in baptismo in æternum uicturas
 concedimus: Cur corpora & res nostras hominum studijs ita tenemus, robo-
 ramus, tuemur? Verum non credunt istiusmodi Christum in nobis habitare,
 ideo digna incredulitatis mercede donati, traduntur in sensum reprobum, ut
 faciant ea quæ non conueniunt.

Subindicat uero Propheta futurum, ut, desertis Iudæis, Christus in gentes
 prædicaretur, dum inter gentes annuncianda prædicat studia dei. Etiam inci-
 pit eas quoq; passiones & uictorias recensere, quæ fidelibus inter gentes con-
 tingerunt: Ut uidebimus ordine suo.

Studia, quæ hoc loco hebraice מְלִמָּה eolilloth dicuntur, alij opera, alij mi-
 rabilia, alij consilia transfulerunt. Mihi præ omnibus placet, quod nostra transla-
 tio habet, studia, quo generalissimo nomine comprehenduntur, opera, exer-
 citia, negotia cuiusq; hominis, præsertim ea, quæ data opera molit: Vnde non
 inepte studium hebræis simul inuoluit & consilium & opus. De itaq; studia,
 sunt proprie opera illa mirabilia quæ consulto facit: Ea sunt quæ diximus, hu-
 miliare superbos & exaltare humiles, conuertere impium retrorsum & refugi-
 um esse pauperi, Hæc quia Iudæi respicerunt & contempserunt, ecce (inquit)
 Act. xij. conuertimur ad gentes. Quæ annunciata & ex gentibus multos con-
 uerterunt & multos offenderunt, utrobicq; enim Christus signum est contradi-
 ctionis, positus in ruinam & resurrectionem multorum.

Quoniam requirens sanguinem, eorum recordatus est, non est
 oblitus clamorem pauperum.

Deus tardus & redditor. Exponit studia dei clarius, quæ annunciãda docuit, scilicet in consolationem
 tribulorum, deus enim tardus est redditor, ut Sapiens dicit Eccles. v. Et mul-
 ta diuitiã bonitatis, patientiã & longanimitatis eius. Apparet neq; requirere
 sanguinem sanctorum, neq; memor esse pauperum suorum. In qua longani-
 mitate opus est, ut his psalmis spiritualibus nos exhortemur.

Et iterum

Ecce iterum Almuth nostræ personam describit, pulchre exponens rationem
 tituli. Nam dum sanguinem pauperum & clamorem recenser, nonne indicat
 imaginem mortis & omnium passionum portari ab ista Almuth? Vere nouum
 genus hominum, quod sub morte uiuit, sed passione gaudet, sub oppressione
 uiuicat, sub obliuione sui clamans exauditur. Quomodo potuit profundius ab
 scondi, q̄ sub sanguine? Itaq; si quis hucusq; dubitauit Martyres hoc psalmo
 loqui, hunc uersum legat & sanguinem eorum obseruet.

Nouum hominum genus.

Ita uidemus quoq; quibus uiribus uicerint Martyres, scilicet sanguine & cla
 more. Et q̄ longe a facie primitiua Ecclesie recesserit Ecclesia hodierna, quæ
 uel Babylone cruentior, potius aliorum sanguinem fundit, & clamores in cœ
 lum contra se concitat, arbitrata se obsequium prestare deo. Siue autem hunc
 uersum apertè ad præterita mala, quibus à ludæis afflictus est iuuentus Martyrū,
 sine ad præsentia & futura inter gentes ferēda, parum refert; quanq̄ priorisen
 sui magis conuenit se quæ textus, cū in has studia dei declarēt, q̄bus a Iudaico
 furore liberata est, ut ostendat quid prædicandum sit inter gentes de studijs dei,
 & ob quod psallendū ei sit, nā statim dicit de malis inter gentes ferendis.

Victoria primitiua Ecclesie.

Recordationem uero sanguinis sanctorum & memoriam clamoris paupe
 rum, primo intelligimus suauiter de conuersione impiorum, merito sanguinis
 & clamoris Martyrum, facta. Sicut sanctus Stephanus, Paulum, Laurentius,
 Hippolitum & in summa, Ecclesia totum mundum sanguine & oratione con
 uertit. Deinde seueriter in eos, qui contemptra hac suauitate, manent in sua im
 pietate. De quibus Christus Lucæ. xviij. Audite quid iudex iniquitatis dicat:
 Deus autem non facit uindictam electorum suorum clamantium ad se die ac
 nocte? Dico autem uobis, quia cito faciet uindictam illorum.

Recordatio sanguinis suauiter suauiter & seueriter.

Vide q̄ sibi ubiq; consistet Euangelica doctrina, & uita: Christianorum est,
 non reddere malum, nec retaliare, nec uindictam facere: Ita hoc uersu Marty
 res fundunt quidam sanguinem, nec tamen aliud faciunt, nisi quod clamant,
 ut & nos erudiamur, oportere quemlibet in sua causa patientem & uacuum uin
 dictæ esse, ac sola oratione, ad deū conuerti. Sicut Ro. xij. dicit: Non defenden
 tes uosmeripfos charissimi, sed date locū iræ: Scriptū est enī, Mihi uindictam,
 & ego retribuam. Verū hoc olim erat præceptū necessarium, q̄ Euageliū flo
 rebat, nūc regnātib; opinionibus, factū est consilium perfectis datum.

Patientia in propria causa.
Præceptū olim nūc consilium.

Miserere mei domine, uide humilitatem meam de inimicis meis,
 qui exaltas me de portis mortis.

Dixit Hieronymus sic: Vide afflictionē meam ex inimicis meis. Quare hu
 militas hoc loco manifeste uilitatem, oppressionem, laborem significat, quod
 & frequenter pro pauperibus accipitur in scripturis, quasi dicas, tristitiā ac mo
 lestiam animi, qua laborat sub inimicis. Inimici proprie hoc loco, ab odiēdo,
 osiores hebraice dicuntur. Tum illa locutio latinis insolita est, humilitatem me
 am de inimicis meis. Eclypsis enim esse uidetur in hunc modum supplenda:
 Vide humilitatem meam, quam patior ab osoribus meis.

Humilitas.

Est itaq; huius uersus affectus in his, qui uictis aliquot malis, iterū præmun
 tur, clamant & orant, ut liberentur: ut non modo indicet sanctos assidue tribu
 lationibus expositos esse, uerum & Ecclesie formam præscribat, in cuius per
 sona psallit, quæ in præcedentibus Martyribus confitetur & gloriatur: In præ
 sentibus gemit & clamat: pro futuris orat & optat. Vnde & hic cū petit respici
 T ij suam

Ecclesie forma.